

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincies un mes. 0'25 Ptas.
 Estranjé un any. 6'00 "
 Número corrent. 5 cents.
 No retornám ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola.-Borne

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE ROS
 (Tirada: 3300 exemplars)

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

La Fiesta de la Flor

PRIMERA PARTE. ¿De la Flor o del Amor?

Artículos y mas artículos se han publicado dando en ambos diversas opiniones referente a la anual Fiesta de la Flor, que a beneficio de los pobres tuberculosos, organizan las caritativas señoritas «bien» ruborizándose al ofrecer su flor lo mismo al pretendido galán, que al microbio de basurero.

Todos los artículos, todas las opiniones, todos los pareceres, son apremiantes, pues que cualquier sea el desarrollo, tocan ambos a su fin y ya ensalzándola ya protestándola, despues de leídos, forzoso es decir que ambos tienen razón, pues que: *las cosas son del color según el cristal con que se miran.*

¿Que la Fiesta de la Flor es hoy atmósfera amorosa? ¡Sin duda alguna! Hay *tobillero* que únicamente para quedar hipnotizado ante el reflejo de los negros ojos de la florista *Tal*, atraviesa repetidas veces su *vedado* para ser por ella *acometido*, la que a mas de llenarle de flores todos los ojales de la americana y chaleco, estriba todavía el afán del mancebo en que le *floreara* los demás ojales que pudieran estar disponibles, hasta quedar convertido en humano florero.

¿Que la Fiesta de la Flor es un pretexto para sacar a lucir mantillas, calados, escotes y formas? Indudablemente; pero, ¿caso no es lógico que el sexo débil luzca todo lo que Dios le dió?

¿Que la Fiesta de la Flor realza la persona de *D. Fulano de Tal*, quien nos aparece en una que otra revista mientras *se la colocan*? ¡Quien no se enorgullece al ver unas femeninas, blancas y suaves manos rozando su americana?

Es la Fiesta de la Flor, clave de idilios amorosos, de modernas conquistas, de nuevos enlaces para que de cuya semilla broten defensores de la Patria.

Lástima es en verdad que a la tal Fiesta se le de el nombre de «limosna para los pobres tuberculosos», siendo su verdadero nombre «Fiesta del Amor.»

Bajo este título debiera realizarse no una fiesta anual, sino mensual para que en cuyo día, pudiera desahogarse el sexo femenino, y según la estación en que nos encontráramos, que nos colgáran en el ojal o en el sitio mas adecuado, las flores, hortalizas o legumbres, dando a la fiesta el título de: «Fiesta del Amor y de la Flor,» «del Amor y de la Patata,» «del Amor y del Melón,» «del Amor y del Higo,» «del Amor y de la Zanahoria,» etc. etc. y de ahí surgiría el realismo, llamando las cosas por su propio nombre y sin hacer partícipes de la chifladura de unos pocos, a los muchos que necesidad tienen de salir de su casa y se excusan de hacerlo para no ser *asaltados* por el sexo femenino, que en este diagoza *rienda suelta* para *acometer* al sexofuerte.

Es hoy la Fiesta de la Flor, la que levanta la cortina de bellezas ignoradas, la que descubre, la que abre paso a las *cesantes* que nacieron en 1888 y todavía se conservan en sus ¡¡Veintitres años!!!

¡Cuántas flores se marchitan en la sombra por carecer de libertad en pleno Sol!

JORGE MARTÍ ROSSELLÓ

NOTA: Para el próximo número: «Lo que debería ser la limosna de los tuberculosos.»

Animalogía y Cassadología

D. Poncio es un mestre d'escóla vey, magre, mal-humorat y mes pobre que es *crosteristes* que no poren seure.

Ses seues juventuts les sa passá fent de *forqueta* a una tenda de robes y essent un esperit de contradicció per dins «La Protectora» y «La Asistencia Palme-

sana,» lo que li valgué bastants de cops de puñy a sa testa y moltes pessetes gastades a «Can Lassalle» amb compostures a ses uyeres que duya, ja que no hey vey un pam lluny d'és nás.

Despreciat d'ets amichs y sense recursos, avuy te una escóla de *jent menuda*, a la cual enseña... tot lo que sap... que no es molt.

Dins s'escóla hey te un cuadro ahont heyá pintats es siguients animals: Un gorrió, una valsia, un estornell, un lloro, un mussol, una perdiu, una guátlara y un ropit.

Dimars passat los donave una explicació d'*animalogía y cassadología*, expresantsé de bona manera mentres amb un puntero señalava ets animals a que sa referia:

—Si un cassadó s'hen va a cassá, veu un esbart de gorrions, li tira y n'agafa molts, alló sa diu una *gran gorrionada*; si enloch d'essé gorrions son valsies, sa diu una *gran valsuada*; si s'esbart es d'estornells, sa diu una *gran estornellada*; si son lloros, sa diu una *bona llorada*; si son mussols, una *bona mussolada*; si son perdius, una *bona.....*

(Aquí tots ets atlots esclafeixen amb riure.)

—¡Salensio! ¿Porque vos riéis del maestro?

—Perque cuant ha estat a ses perdius s'ha aturat. (Contestá en *Lhuisset* es fuy d'és barbé.)

—Sa riaya es inoportuna

perque no saps lo que et dius.

Are que hey pens, ses perdius sempre van d'amb una amb una.

Y tenia rahó; si van d'amb una amb una, no hen poren matá moltes amb una vegada y ja no ve es cas d'essé... lo que ets atlots sa pensaven.

CAP VERJO

La Trinidad

La Trinidad ja va essé

¡quest any per ses jerreres,

—tot un ramell de banderes

Resultant es vespre plé.

—mposible es veurné

Zinguna per dins Ciutat.

—ntranquil y copetjat

De jent baix d'és cadafals,

¡igo dáren ses canals,

Despedint La Trinidad.

Es Mascle Ros.

Visca sa llibertad Alaronera

Dimécres passat se va celebrá Junta municipal extraordinari, ahont acudiren cuatra desenfeinats y noltros; pero apenas mos asseguerem a n'és banchs, es Batle pren sa paraula; y diu: En vista de que s'objecta de sa Junta es fé es repart y s'han de ficzá cuotas, propós que sia secreta. Protestaren es Concejals conservadó y vulgas no vulgas, sa pasá a votació resultant set per sis, corantados; y a la calle el público.

¡Molt be Juanet! No t'hen desfás malament pegant cuatre bóts per demunt sa lley. Cuant es públich te fassa nosa, treuló a defora, pero axí mateix mos entererem de tot lo que treméu y te sabi o no greu publicarem y sensurarem tot lo que fasses mal fet.

¿Que passá? ¿Que subsehi? Casi rés. Es Batle que digué a un Concejal conservadó, Burotòt y *llaveen insultos*.

Si en Ma'ra heu sap, t'estirará una oreya.

Juan, crech qu'es sáyo ta vé molt gran y que tu no ets es mes indicat per redimi es poble d'Alaró y sinó el temps farà la lley.

Un d'és cuatre.

NOTA: La setmana qui vé, comensarem es «*Rosari Consistorial Alaroné*,» qu'es en contestació a un anónim. ¡Será llarg y gros!

Cuento duit d'Inca

Axó era y no era a ca un Potecari de poble o de Ciudad, (no puch precisaró) persona de intaxable conducta si be apocat, fins a s'estrem de que ni hasta sa seva parentela sabia de quin punt sa calava com igualmente ignoravan es saborino d'els seus potingos.

Tal resolusió deguda era, a que cert vespra de visita familiar, sa trobaren a c'as Potecari de referensi y a lo milló (cuant s'olla que demunt es foch tenia entrá en bullisió) se sentia oló pestilent; mi hombre acostumat a tal estad de cosas inmutad per complet despues d'és ritual DISPENSIN, pren escala avall y remena qui te remena; a lo milló cuant tuthom tossia y feya atxéms, aparegué es Potecari amb s'olla de referensi y dins sa mateixa una granereta que minuts antes sa criada empleás per fe nets ES GUIEMS de la casa.

Feta s'operasió, ja tornám teni es POTECARI reunid en sos visitants es qui a manera que s'olla deixava de bollí y passada algun tant sa desagradable atmósfera, desaparexien també atxéms y tossina. Notaren los visitands que apenas arribat novament es POTECARI, sa deixá senti altra oló desagradable y na TONINA (atlota *vivaracha* ferm,) haguent descubert es secret, li amollá amb tota soltura:

—TIO, miri que du per sa mánega d'és jach. (Y efectivament s'americana y es dits d'és POTECARI, soiats estaven de.... lo que soyada pogués está sa granereta cuant la deixa sa criada.)

NOTA: Un altre día si Deu heu vol y tench salud, anirá es cuento d'és JERRET.

Carbó de pedra Artanench

Sa funció que mos representá «*Minerva*,» será gran obra, pero sa seua representació va essé GRAN LATA la cual motivá s'escandol d'és públich enganat, pero aquestes protestes enloch de dirijirlés a n'ets actors, milló haguera estat enviarlés a n'ets organizadors y es culpable de que s'escandol cresqués, heu es s'Autoridad per no havé sabut apaciguá a quatre imberbes que sense rahó ni motiu el comensaren.

Han carregat amb so *machuelo* varios seños que ni eren a Artá, ni sabien si es feya tal funció, ni tenen contraris, cuant sa pura realidad es que es principals promotórs de sa pitada, foren *ilustrats* miembros de «*Minerva*,» que dat a n'és pochos graus de cultura que tenen, convertiren sa protesta amb insult y axó demostra sa civilisació, s'educació y s'ilustració que meneten, cosa que ja demostraren cuant aquelles fogates de Sta. Catalina.

Amb cuant a sa reseña de «*Llevant*,» *porquí-inculti-animaloti*,

Lo que mos estraña es que s'empresari d'és lloch, los admatés si recelave es fracas.

«*Minerva*,» ha comensat l'edifici p'el terrat y no tenguent fonaments s'ha esbucac, axó ja basta per veure la seua llur quina claró fa.

UN DESTRUCTIU.

D'Inca

Sesió de día 23 de Maitx asistint 14 Concejals y molt de públich apretat com a SARDINAS.

Queda aprovada y firmada s'acta anterior. Nostro Alcalde dona conta de sertas instansies presentades; demanánt reformas, y novas edificacións, passant totas ellas a sa comisió respectiva.

Luego passan a ocuparsé de sert oferiment per servisi de *Coches fúnebres*. Intervenen los Concejals Gelabert y Morey y despues de sertas aclarasións de nostro Alcalde queda acordad passí per estudi a sa comisió competent y resoldre a sa sesió próxima.

Despues proposa s'Alcalde una serie de reformas y milloras totes ellas de suma necesidad, per lo que reb unánimes felicitasións a les quals agradesch sa meva.

¡QUE KARAY! Noltros FOCH y FUMEROS criticám a tod aquell qui surt de botadó, pero ensalsám a qui so mereix.

Sa dona lectura a sarta instansia firmada per sa generalidad d'empleads d'és Municipi, protestand d'és procedi d'és Concejal D. Juan Fiol demanant que se li óbriga expedient per apurá responsabilidat y de resulta culpable, si sa Corporasió aprova, tal conducta, posarán les seves dimisións en mans de sa Corporasió Municipal.

Acabada sa lectura de tan estraña MISIVA, Alcalde, Concejals y publich, queden asombrats y el *acusador* qui present sa troba, fa mutis, y queda assegud a sa cadira xupant un xigarrillo. Nostro Alcalde devant tal mutisma, demana a los Seños Concejals: ¿Que sa diu a tal instansia? Segueix dins es mutisma el *causante* y altra xupada a n'es xigarro, fins que son compañero de Consistori D. Ramón Reus suplica que tal asunto discutid siga en sesió secreta.

Com noltros FOCH y FUMEROS hem de dirí sa nostra, *allá voy*. Encara que no siga perito en lleis, com los intelijents CACAUETS y VALLANES, sabent que s'acusasió va esser feta en publich, opin prosedia fos pública també sa discusió com veus d'es publich demanaven; pero com cap S.º Concejal si oposás, quedá acordada a *puerta cerrada* y no haguenthi mes asuntos a tractá, sa va mandá es *despejen*: nostros Administrados tencands quedaren per resoldra y es soberano publich estacionad en *mitad de la PLAZA*.

¿Com acabaré? Sa fan comentaris de totes marcas essent opinió unánime que tod s'arreglará ¿y com? Pues sensillament; el S.º Fiol retirará sa gravedad de tal acusasió, dira mes o menos que se trobava *obsecat* y un cop de: Ma desdich de lo did y *aquí no pasó nada*.

¡Pobre PATRÓ CODOÑY! Morí massa jove.
BARBÓ.

Calsat superio--Colón 68

Sebata blanca d'estiu per aná amb comoditat y no du es peu jens suát palmesanes elejiu y amb elles vos distinjiu totes voltros ses famelles amb ses sabátes aquelles de *lona blanca* que dura y venen amb baratura a *Can Rafel Estarellas*.

ESTELLICONS

A n'es Batle de Solle

Si vostè fos barbé que trabayás deset hores es disapte y es diumenjes s'hagués d'aixecá a les cinch d'es demati, o bé desterraría ets esploradós o los privaría de tocá s'insubstancial diana vulgo *lata* que mos donen.

¡Seño Menescal! ¡Seño Batle! ¡Hem de dormi! Seño Batle per favó fassa que ets esploradós tengan civilisació perque per despertarmós tenim ja un despertadó.
Un protectó d'es barbés.

Calaverades de Son Servera

¿No coneixeu sa caudrilla de pollastrós y gallinofas que s'ha aisada per aquí?

N'hi heya una d'es carré Nou qui amistsada amb en *Mariquito* s'ha posada coua postissa y vol fersé passá una *navaja* per sa cara a veure si li llevén ses rues, maldement li costi es 40 duros que éll tragué de sa llana que va vendre d'es matalás.

Un'altre bargantallarra d'es carré de ses Monjes que va per Son Moro a *matá ratas*, s'altre d'es carré de Pijolí que festetja de les deu en amunt y sa d'es carré de Parras que... ¿mos enteném?

Bons cassadós ses iamelles tenen segóns tothom diu y sa primera perdiu que agafen, sempre es per elles.

Tragapases.

De Moseari

Va per sa d'es llevant y sa d'es ponent.

De si voltros cultivau o no es favó de s'hort o si vos cuiden es pomeral d'es jardí, a noltros no mos interessa, pero lo que no consentirém may, es que se guigueu fent campanya contra aquest devertit y rahonable setmanari que hasta es Vicari l'alába.

Triau: O deixaumós tranquils y no vos poseu amb noltros, o sinó.

Cantaré com un canari y vos donaré ventim declarant que per Moseari dues *cotorres* tenim. ¿Que no es vé seño Vicari?

Un pobre de gambals.

De Buje

De sa famellota y es minero.

L'amo'n Miquel (es profeta de s'antiga lley), diu que va aná a sa Redacció d'es FOCH y FUM per sebre qui l'hey havia posat, li mostraren ets escrits, y va sultá essé en Rafel de Son Costa. Jo com que sé que en Rafel no heya tenguda intervenció, li dic que es una de ses moltes profecies equivocades que cada dia fá.

Hem vatj descuidá de dí, s'altre vegade, que a sa mina, domés hey aniria es que sa famellota voldria, y aconsej a n'es qui vulguin seguí ananthí, que procurin tenirlé contenta, que es trebayá molt o poch res hey importa.

Fas a sebre també que perque un minero va di que el via vist amb sa famellota, el va fe está una quinsena sense trabayá.

Per final dic a n'aquest homo, que si no procura esmendarsé y xerrá mes poch, li publicaré sa seva biografía relatant tots es fets passats per Buje y Binisalem.

Es mostatxut.

NOTA: La setmana qui vé «Es deutes de Binisalem.» ¿Que bufes?

Sol y Alegría

Establiments, Esporlas, Bañabufá, Estallenchs y Andraitx, son pòbles dignes d'alabansa.

Hospitalidad com sa que donaren a n'es nostro batalló, ja no es posible cercarlé milló a un'altra bande, resaltant Estallenchs ahont sa barayaven per donar-mos alojament y Andraitx ahont feren dos dobbés de lo mateix.

Amb hermosura femenina, o noltros forem tractats per lo mes bell d'es poble, o totes son hermoses mes que un papé de cincuenta pessetes amb mans d'un mort de fam.

¡Nines d'Estallenchs y Andraitx que be mos vareu tractá! ¡D'amor jo hen tENCH un empaix que avall no ma pot passá!

De Lloseta

Compost de casats y fadrins, s'ha constituít aquí un Club Recreatiu y per s'inauguració mos prometeren una banda de música ¿y sabeu que mos endossaren?

Desde Palma pujaren un amb una guitarra, un laud, una mandurri y xaramiada que *te crió*.

Sa taquilla no bastá per pagarlos a ells y per poré pagá ses cadires y es transport, rifaren un mocadó de seda y es qui el tragué, hagué de doná dos reals per cubri es déficit.

¡Ah Lloetins, Lloetins que a dins es cap teniu grins!

Amollém que m'encalsen.

Teatro Balear

Invitats p'es Montepio d'ets empleats d'es tranvias, disapte passat vérem representá «La Campana de la Almodaina» per sa Compañia d'es primer actor Sr. Ferrán.

S'obra va essé magistralment interpretada distingintse d'entre tots ells, la señora Beneyto amb so papé de *Constanza* y el seño Forteza amb so *Jaime*.

També sa banda de la Misericordia tocá lo mes excuhit d'es seu repertori.

Es páti de butacas ple y a n'es publich mitja entrada.

Felicitám sa comisió organizadora y a n'el Sr. Ferrán p'es bon conjunt de personal que mos presentá.

D'es radiograma Catalinero

Es seño d'ets uis de poll, censurá ses paraules que deyen: *Niño bautizado desconoce su padre*. ¿Y vosté que el coneixia cuant el betiaren? Segóns están entesos no sabía de quin pel era y sa comprén de que un infant de nou o deu dies (que es cuant los solen batiá si no son moros) no conegui ni s'hompare ni es vahinat de mes aprop.

Si vosté diu que a n'es nou dies ja coneixia s'hompare, demostrará que cuant va neixa ja era un fenómeno de coneixensa.

Agencia Pierrot.

D'Algaida

A n'es tallé d'esperdeñes d'es carré de Palomar, heya un floret de famelles toreres que farien alsá s'uy a cualsevol ermitá de Valldemosa.

Heyá na *Grossa de s'Arraval*, que camina salesorosament lluint ses senes faixugas popes y que du mes juguera que un cá bufó, igualment que s'*Homonot*, famella que te mes forsa que un mul de s'Artillería.

Es mestre sempre les mira y les pega cualca uyada. ¿Que ferém! ¿Que hey heurá fira? ¿Que hey heurá foquifumada?

De sa Pescatería

¡Pobre dona! Tal impresió li fé, que quedá acubada. ¡Mirau que te *reguinols* posá tassa a n'es nostro *jerret* sense competirsé de que una dona tant grassa, guapa y abultada com es s'acubadissa, d'un disgust d'aquests, s'hen podría aná veure en *Tascó*.

¿Que sería de noltros sense sa *Peixona*?

Deu li dó molts anys de ventatje

Diumenje demati sa despedí d'entre noltros es suscriptó, comediant sabaté y altres herbes, en Gabriel Alemany. Va passá a sa nova vida, li lletjiren s'*epistola* (no lletjigüeu sa *pistola*) de Sant Pau, sa casa después d'havé fetes tirá moltes pessés dins es xap d'es contadó d'es gas.

Mos ho comunicá disapte decapvespre cuant sor-

tia de Montesión de confessarsé, y es mateix vespre l'aplaudirem a n'es Teatro Balear fent «La Campana de la Almodaina» que axó ja es doná una bona *campañada*.

Desitjám a Mestre Gabriel Alemany, forsa per soportá sa creu matrimonial y que fassa *bona feina* ja que sa Patria necesita molta jent.

De Campanet (Continuació)

Deixem es secretari y pasém a s'escóla: Resulta que tenim un atlot de quinze anys per ajudant a n'es mestre de s'escóla pública y s'Ajuntament li dona 600 pessetes anuals y ha de cuida uns cincuenta atlots casi tots de edad y tant grans com éll, és es di, un ajudant que apenas sap caminá. El S.º Rectó proposá a n'el seño carnice Batle, de fe veni un capellá per dí sa missa de les vuit y que se cuidás de s'escóla enllóch de s'ajudant a lo qu'es Batle hey convengué veient qu'era un profit p'es poble; pero com que no és es carnice Batle que comanda sino qu'es en *Barba Grise*, l'hey consultá es Batle, y en *Barba Grise* respongué: No vatj de capellans vuy aquest atlot per ajudant, y aquí no hi ha mes... que son es meus. Es Batle foji amb un dit a n'es... y s'nitre a s'oreya y mitj plorós.

(Continuará)

Endevinaya Son Españoletera

¿Qui es s'homo que te poch pel y amb un pito está cridant cada vespre es vijillant y a casseua amb gran recel plegats están rejistrant?

Sa solució la setmana qui vé y entregarem 500 pessetes a n'es primé que l'endevinará.

Es figurí de Sa Drassana

Es aquella modisteta que sa passa hores y mes hores devant es miray, compongüents es postissos y p'es carré desaira es mascles que no duen estrelles y qui sap si s'haurá d'afarrá amb so fumaté d'es barrio que per cert es mal d'empendre

A sa mare li diré de que si la confitás y tot seguit la posás amb s'estatua d'es Ferré es fácil que s'encollás.

Couplets de FOCH Y FUM

Es cotxo d'en Gamarra

Música de «En Pau gonella te un cá de bou»
(Lletra d'ets atlots) (Lletra d'ets homos)

En Pau Gonella te un cá de bou que el baratá amb un óu de xorigué. El doná a n'es porqué de Son Caliu que es éll s'homo mes viu de dins Son Serra. Y sap tocá guitarra y castañetes y fa botá pessetes dins un capell. S'homo de na Portell es un cabrit que sa tayá un dit fent un llaut. Va devallá es puput felanitxé que feya de barbé devant Can Pau. El patró Nicoláu va matá s'ase y li aficá s'espasa arrán de s'uy.

D. Xesch Gamarra té un cotxo nou pero es dies que plou no el vol deixá. L'hey aná a matllévá s'Ajuntament diguent que sí al moment y un altre día per causa que plovia s'hen escusá d'*Indiano* el va tractá es nostro Alcalde que may cabila en *balde* sa seua testa. Li escriu una contesta de *mico* y *maco* es simpátich *D. Paco* fent de canari diu que es veterinari amb molta barra p'es cavall d'en *Gamarra* amb brou d'olives li donás lavatives arrán de s'uy.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «ES PENERÉT DE NA TONINA.» Música de «El Conde de Luxemburgo.» (Vals de los besos.)

Plassa de Sant Antoni N.º 8

¿En Tomeu Gay es pintó? Es lo milló que es passetja pues fa un trebay superio, y a n'es pinsells los manetja com a bon trabayadó.